

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Obywatelskich

Prof. dr Andrzej ZOLL

00-090 Warszawa
Al. Solidarności 77

Tel. centr. 551 77 00
Fax 827 64 53

Warszawa, 7 maja 2002 r.

35541

RPO-402946-I/02-MB

Pani
Dr Krystyna Łybacka
Minister Edukacji
Narodowej i Sportu
Al. Szucha 25
00 - 918 Warszawa

Szanowna Pani Minister,

Regulując kwestie dotyczące dokumentacji przebiegu studiów, ustawodawca ustanowił w art. 149 ust. 1 ustawy z dnia 12 września 1990 r. o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 1990 r. Nr 65, poz. 385 z późn. zm.), że sposób prowadzenia przez uczelnie tej dokumentacji określi w drodze rozporządzenia Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego. Jednocześnie ustawodawca wskazał, że upoważnienie z art. 149 ust. 3 obejmuje m.in. zasady wydawania indeksu i legitymacji studenckiej oraz wzory tych dokumentów, a także sposób wydawania absolwentom dyplomu ukończenia studiów.

Tymczasem, rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 20 września 2000 r. w sprawie dokumentacji przebiegu studiów (Dz. U. z 2000 r. Nr 81, poz. 907 z późn. zm.) - wydane na podstawie ww. przepisu ustawy o szkolnictwie wyższym - wprowadza w § 15 uregulowania wykraczające poza ustawowe upoważnienie. Ustanawia ono bowiem, że za określone dokumenty uczelnia pobiera opłaty do górnej granicy wskazanej w tym przepisie. Nie wydaje się jednak, aby upoważnienie z art. 149 ust. 3 uprawniało Ministra do wprowadzenia wspomnianych opłat. Nie zawiera ono umocowania dla Ministra do określenia w rozporządzeniu rodzajów dokumentów, za które pobiera się opłaty, a także górnej ich granicy. Materia ta nie mieści się bowiem ani w pojęciu „zasady wydawania”, ani w pojęciu „sposób wydawania”.

Podkreślić należy, że nie kwestionuję samej celowości pobierania od studentów opłat za określone dokumenty, a jedynie bezpodstawność i bezprawność takiej praktyki w obecnym stanie prawnym. Kwestionowany przepis § 15 rozporządzenia został bowiem wydany z przekroczeniem upoważnienia zawartego w art. 149 ust. 3 ustawy o szkolnictwie wyższym, a tym samym jest niezgodny z art. 92 ust. 1 Konstytucji RP. Skoro bowiem ustawodawca nie wprowadził w ustawie o szkolnictwie wyższym zasady uiszczania przez studentów stosownych opłat za określone dokumenty, a jednocześnie nie dał możliwości nałożenia takiego obowiązku przez Ministra, to wprowadzenie przedmiotowych regulacji w drodze rozporządzenia jest niewątpliwie niekonstytucyjne.

W związku z powyższym, zwracam się z uprzejmą prośbą do Pani Minister o podjęcie - w duchu poszanowania zasad Konstytucji stosownych działań w celu zmiany skarżonego przepisu § 15.

Z wyrazami szacunku

/-/ Prof. dr Andrzej Zoll